

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

PR. 32/16.02.21
CAI

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2 - 119/din 25.02.2021

La nr. 32 din 16.02.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr.57/2006 viei și vinului (scutirea producătorilor de produse vitivinicole de la plata contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului pentru perioada anului 2021).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	435	
"26"	02	2021
Ora		

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
TEL: 773-936-3000
WWW.CHICAGO.EDU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7130 din 24.02.2021

la proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr.57/2006 viei și vinului (scutirea producătorilor de produse vitivinicole de la plata contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului pentru perioada anului 2021)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este un deputat din Parlamentul Republicii Moldova, ceea ce corespunde art.102 din Constituție.

Categoria actului normativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, *"Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice"*. Mai mult ca

atât, art.11 alin.(2²) al aceleiași legi prevede că „Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie”.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova la data de 16.02.2021, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului. Totodată, proiectul a fost remis spre efectuarea expertizei anticorupție la 18.02.2021, respectiv nu a fost asigurat termenul de 10 zile lucrătoare pentru recepționarea propunerilor și/sau obiecțiilor.

Astfel, în procesul de promovare a proiectului nu au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2/2) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește că: *„În scopul evitării falimentării unor întreprinderi și lichidării locurilor de muncă, prin acest proiect propunem modificarea normei legale prin care contribuabilii să fie scutiți de achitarea contribuțiilor și penalităților în Fondul Viei și Vinului pentru anul 2021.*

Această abordare, inclusiv de ordin legislativ, le va permite producătorilor să acumuleze anumite economii care vor putea fi direcționate spre retribuirea muncii etc. Ea este dictată de realitatea problemelor cu care se confruntă sectorul vitivinicol al Republicii Moldova în această perioadă de criză pandemică.”

Analizând prevederile propuse se constată că proiectul are drept scop susținerea producătorilor din sectorul vitivinicol din Republica Moldova, prin măsuri de ordin. Astfel, în urma expertizei efectuate se reține că prevederile proiectului servesc scopul declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Normele proiectului promovează interesele producătorilor din sectorul vitivinicol de a beneficia de scutirea de la plata contribuțiilor obligatorii în Fondul viei și vinului pentru anul 2021, această măsură reprezentând o susținere a producătorilor într-o perioadă dificilă pentru agricultura națională. Astfel, se atestă că prevederile promovate corespund interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului. La fel, în notă sunt analizate principalele prevederi, în conformitate cu cerințele statuate la art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Reieșind din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat. În acest context, în nota informativă se stipulează „*Cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, decât cele prevăzute deja, nu vor fi necesare urmare a adoptării acestui proiect de lege.*”

În acest context, stabilim că de realizarea și implementarea prevederilor elaborate foarte mult depinde de modul de alocare și disponibilitate a bugetului de stat. Subsidiar, art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova stabilește expres că „*Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern*”.

Prin urmare, proiectul necesită a fi consultat cu autoritățile implicate direct în soluționarea problemelor incluse în proiect, în speță Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Ministerul Finanțelor, pentru prezentarea propunerilor și/sau obiecțiilor pe marginea celor propuse.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

În ansamblu, proiectul întrunește rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic stabilite de art.30 din Legea nr.100/2017. Totuși, trebuie de atenționat o neconcordanță între titlul proiectului de lege și conținutul acestuia. Această neconcordanță se datorează faptului că din redacția propusă nu este clar în care parte a Legii nr.57/2006 se va introduce textul/normele propuse de proiectul vizat, ele fiind enumerate individual (de exemplu: pct.1 subpct.1).

În acest sens, autorul nu oferă o exactitate a incorporării proiectului cu textul Legii în vigoare (titlul proiectului - „*Legea privind modificarea și completarea Legii nr.57/2006 a viei și vinului*”). În acest sens, art.63 din Legea nr.100/2017 „(1) *Modificarea unui act normativ este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului respectiv. În caz contrar, actul normativ se înlocuiește cu un nou act, urmând să fie abrogat în întregime. (2) Modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea firească a elementelor structurale.*”

Prin urmare, se recomandă autorului să revizuiască modul de enumerare a normelor propuse, astfel, ca să fie clar în care parte a Legii nr.57/2006 se vor include prevederile propuse în proiect.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează direct activitatea unor entități publice, proiectul vizând scutirea producătorilor din sectorul vitivinicol de la plata contribuțiilor obligatorii în Fondul viei și vinului pentru anul 2021. Conform art.32/3 din Legea nr.57/2006 „*Formarea și gestionarea Fondului se pune în sarcina Oficiului Național al Viei și Vinului*” care este o instituție publică pe lângă Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, cu statut de persoană juridică.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este o inițiativă legislativă a unui deputat din Parlamentul Republicii Moldova și are drept scop susținerea producătorilor din sectorul vitivinicol din Republica Moldova.

Analizând proiectul supus expertizei s-a constatat că autorul nu a respectat, în totalitate cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional. Prevederile proiectului sunt conform interesului public și vin să acorde suport unor categorii de producători autohtoni.

Totodată, proiectul necesită a fi consultat cu autoritățile implicate direct în soluționarea problemelor incluse în proiect, în speță Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Ministerul Finanțelor, pentru prezentarea propunerilor și/sau obiecțiilor pe marginea celor propuse și întru asigurarea disponibilității bugetului public de a acoperi cheltuielile ce se vor impune odată cu adoptarea normelor.

Suplimentar, se recomandă autorului să revizuiască modul de enumerare a normelor propuse, astfel, ca să fie clar în care parte a Legii nr.57/2006 se vor include prevederile propuse în proiect.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

24.02.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina DIACENCO, Inspector principal

